

חק לישראל – פרשת אחרי מות ליל שישי

תורה – ויקרא פרק טז

(כו) וְאֵת פֶּר החטאת וְאֵת שְׁעִיר החטאת אֲשֶׁר הוּבֵא אֶת דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל מַחוּצַי לַמִּחְנָה וְשָׂרְפוּ בְּאֵשׁ אֶת עֲרֹתָם וְאֵת בְּשָׂרָם וְאֵת פְּרָשָׁם: (כו)
וְאֵת פֶּר החטאת וְאֵת שְׁעִיר החטאת אֲשֶׁר הוּבֵא אֶת דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל מַחוּצַי לַמִּחְנָה וְשָׂרְפוּ בְּאֵשׁ אֶת עֲרֹתָם וְאֵת בְּשָׂרָם וְאֵת פְּרָשָׁם: (כו) יְת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא וְיֵת עֲפִירָא דְחַטָּאתָא דִּי אַתְעַל מִדְמָחוּן לְכַפְרָא בְּקוֹדֶשָׁא יִתְפַּקְוּ לְמַבְרָא לְמַשְׁרִיתָא וְיִקְדִּין בְּגוּדָא יֵת מִשְׁבִּיחוֹן וְיֵת בְּסַרְהוֹן וְיֵת אֲכָלִיהוֹן:

(כח) וְהִשְׂרַף אֹתָם יַכְבֵּס בְּגָדָיו וְרַחֵץ אֶת בָּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא אֶל הַמִּחְנָה: (כח) וְהִשְׂרַף אֹתָם יַכְבֵּס בְּגָדָיו וְרַחֵץ אֶת בָּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא אֶל הַמִּחְנָה: (כח) וְדַמוֹקִיד יִתְהוֹן יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהֵי וְיִסְחִי יֵת בְּסַרְיָה בְּמֵיאָ וּבִתֵּר כּוּ יַעֲלוּ לְמַשְׁרִיתָא:

(כט) וְהִיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֵשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תִּעֲנֶנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְכָל מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֲזֹרָח וְהַגֵּר בְּתוֹכְכֶם: (כט) וְהִיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֵשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תִּעֲנֶנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְכָל מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֲזֹרָח וְהַגֵּר בְּתוֹכְכֶם: (כט) וְהָיִי לְכוּן לְקוּם עַלְם בְּיִרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּעֵשְׂרָא לְיִרְחָא תִּעֲנֶנּוּ יֵת נַפְשׁוֹתֵיכוֹן וְכָל עֲבִידָא לֹא תַעֲבִדוּן יִצְיָבָא וְגִיּוּרָא דִּיתְגִּירוּן בִּינֵיכוֹן:

(ל) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יַכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטָהָר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: (ל) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יַכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטָהָר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: (ל) אַרְי בְּיוֹמָא דְרִדוּן יַכְפֹּר עֲלֵיכוֹן לְדַכָּאָה יִתְכוּן מִכָּל חוֹבֵיכוֹן קָדָם יֵי תְדַכּוּן:

(לא) שִׁבְתַּי שְׁבַתוֹן הִיא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: (לא) שִׁבְתַּי שְׁבַתוֹן הִיא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: (לא) שְׁבַת שְׁבַתָּא הִיא לְכוּן וְתַעֲנֶנּוּ יֵת נַפְשׁוֹתֵיכוֹן קָדָם עַלְם:

(לב) וְכַפֵּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִמְשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמְלֹא אֶת יָדָיו לְכַהֵן תַּחַת אָבְיוֹ וְלִבְשׁ אֶת בְּגָדֵי הַבַּד בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ: (לב) וְכַפֵּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִמְשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמְלֹא אֶת יָדָיו לְכַהֵן תַּחַת אָבְיוֹ וְלִבְשׁ אֶת בְּגָדֵי הַבַּד בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ: (לב) וְיַכְפֹּר כַּהֲנָא דִּי רַבִּי יִתִּיה וְדִי יִקְרַב יֵת קַרְבְּנִיהָ לְשִׁמְשָׁא תַחַת אָבוּהֵי וְיִלְבֹּשׁ יֵת לְבוּשֵׁי בּוֹצָא לְבוּשֵׁי קוֹדֶשָׁא:

(לג) וְכַפֵּר אֶת מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת הַמִּזְבֵּחַ יַכְפֹּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל עַם הַקְּהָל יַכְפֹּר: (לג) וְכַפֵּר אֶת מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת הַמִּזְבֵּחַ יַכְפֹּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל עַם הַקְּהָל יַכְפֹּר: (לג) וְיַכְפֹּר עַל מִקְדָּשׁ קוֹדֶשָׁא וְעַל מִשְׁכַּן זְמָנָא וְעַל מִדְבַּחָא יַכְפֹּר וְעַל כַּהֲנֵיאָ וְעַל כָּל עַמָּא דְקַהֲלָא יַכְפֹּר:

(לד) וְהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטָּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה: (לד) וְהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטָּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה: (לד) וְהָיִי דָא לְכוּן לְקוּם עַלְם לְכַפְרָא עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חוֹבֵיחוֹן תְּדָא בְּשִׁתָּא וְעַבְד כְּמָא דִּי פְקִיד יֵי יֵת מֹשֶׁה: יז (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (א) וּמִלִּיל יֵי עַם מֹשֶׁה לְמִימֵר:

(ב) דְּבַר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בְּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: (ב) דְּבַר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בְּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: (ב) מַלְל עַם אַהֲרֹן וְעַם בְּנוֹהֵי וְעַם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן דִּין פְּתַגְמָא דִּי פְקִיד יֵי לְמִימֵר:

חק לישראל – פרשת אחרי מות ליל שישי

(ג) איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: (ג) איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: (ג) גבר גבר מבית ישראל די יפוס תור או אמר או עזא במשריתא או די יפוס מברא למשריתא:

(ה) ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו: (ה) ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו: (ה) ולתרע משכן זמנא לא איתיה לקרבא קרבנא קדם יי קדם משכנא דיי דמא יתחשב לגברא ההוא דמא אשר וישתיצי אנשא ההוא מגו עמיה:

(ה) למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי שלמים ליהוה אותם: (ה) למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי שלמים ליהוה אותם: (ה) גדיל די יתון בני ישראל ית דבחייהו די אגון דבחיין על אפי חקלא וייתגון לקדם יי לתרע משכן זמנא לות פהנא ויפסון נכסת קודשין קדם יי יתהו:

(ו) וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה: (ו) וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה: (ו) וזרק פהנא ית דמא על מדבחא דיי בתרע משכן זמנא ויסק תרבא לאתקבלא ברעוא קדם יי:

(ז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם: (ז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם: (ז) ולא ידבחו עוד ית דבחייהו לשדיון די אגון טעו בתרייהו קים עלם תהי דא להו לדריהו:

(ח) ואלהם תאמר איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח: (ח) ואלהם תאמר איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח: (ח) ואלהו תימר גבר גבר מבית ישראל ומן גיורא דיתגירון ביניכון די יסק עלתא או נכסת קודשיא:

(ט) ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש ההוא מעמיו: (ט) ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש ההוא מעמיו: (ט) ולתרע משכן זמנא לא איתניה למעבר יתיה קדם יי וישתיצי אנשא ההוא מעמיה:

(י) ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי פני בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמיה: (י) ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי פני בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמיה: (י) וגבר גבר מבית ישראל ומן גיורא דיתגירון ביניכון די ייכול כל דמא ואתן רוגזי באנשא דיכול ית דמא ואשתיצי יתיה מגו עמיה:

(יא) כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הוא בנפש יכפר: (יא) כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הוא בנפש יכפר: (יא) ארי נפש בקרא בקרא היא ואנא יחבתייה לכון על מדבחא לכפרא על נפשתיכון ארי דמא הוא על נפשא מכפר:

חק לישראל – פרשת אחרי מות ליל שישי

(יב) על בן אִמְרָתִי לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם וְהִגַּד הִגַּד בְּתוֹכְכֶם לֹא יֹאכַל דָּם: (יב) על בן אִמְרָתִי לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם וְהִגַּד הִגַּד בְּתוֹכְכֶם לֹא יֹאכַל דָּם: (יב) על בן אִמְרָתִי לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל אִנֶּשׁ מִנְכֶם לֹא יִיכּוֹל דָּמָא וְגִיּוּרָא דִּיתְגַּרְוֵן בִּינֵיכוֹן לֹא יִיכּוֹל דָּמָא:

(יג) וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הִגַּד הִגַּד בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יַעֲזוּד עֵיד חַיָּה אוֹ עוֹף אֲשֶׁר יֹאכַל וְשִׁפָּה אֶת דָּמוֹ וְכִסְהוּ בְּעַפְרָא: (יג) וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הִגַּד הִגַּד בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יַעֲזוּד עֵיד חַיָּה אוֹ עוֹף אֲשֶׁר יֹאכַל וְשִׁפָּה אֶת דָּמוֹ וְכִסְהוּ בְּעַפְרָא: (יג) וְגִבְרַת גִּבְרַת מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוּרָא דִּיתְגַּרְוֵן בִּינֵיכוֹן דִּי יַעֲזוּד צִידָא חַיָּתָא אוֹ עוֹפָא דִּי מִתְאַכַּל וְיִישׁוּד יַת דְּמִיָּה וְיִכְסְיָה בְּעַפְרָא:

(יד) כִּי נֶפֶשׁ כָּל בְּשָׂר דָּמוֹ בְּנִפְשׁוֹ הוּא וְאָמַר לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל בְּשָׂר לֹא תֹאכְלוּ: כִּי נֶפֶשׁ כָּל בְּשָׂר דָּמוֹ בְּנִפְשׁוֹ הוּא וְאָמַר לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל בְּשָׂר לֹא תֹאכְלוּ: כִּי נֶפֶשׁ כָּל בְּשָׂר דָּמוֹ הוּא כָּל אַכְלִיּוֹ יִכְרַת: (יד) אַרְי נֶפֶשׁ כָּל בְּסָרָא דְּמִיָּה בְּנִפְשֵׁיהּ הוּא וְאָמַר לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל בְּסָרָא לֹא תִיכְלוּן אַרְי נֶפֶשׁ כָּל בְּסָרָא דְּמִיָּה הִיא כָּל דִּיכְלִיָּה יִשְׁתִּיעֵי:

(טו) וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבִלָה וְטִרְפָּה בְּאֶזְרַח וּבְגֵר וְכִבְסַת בְּגָדֵיךָ וְרֹחֵץ בְּמַיִם וְטִמְאָה עַד הָעֶרֶב וְטָהַר: (טו) וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבִלָה וְטִרְפָּה בְּאֶזְרַח וּבְגֵר וְכִבְסַת בְּגָדֵיךָ וְרֹחֵץ בְּמַיִם וְטִמְאָה עַד הָעֶרֶב וְטָהַר: (טו) וְכָל אִנֶּשׁ דִּי יִיכּוֹל נְבִילָא וְתִבְרִיא בְּיַצִּיבָא וּבְגִיּוּרָא יִצְעַב לְבוֹשׁוֹהֵי וְיִסְחֵי בְּמִיָּא וְיִהִי מִסָּאָב עַד רְמִשָּׂא וְיִדְבִּי:

(טז) וְאִם לֹא יִכְבֶּס וּבִשְׂרוּ לֹא יִרְחֵץ וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ: (טז) וְאִם לֹא יִכְבֶּס וּבִשְׂרוּ לֹא יִרְחֵץ וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ: (טז) וְאִם לֹא יִצְעַב וּבִסְרִיָּה לֹא יִסְחֵי וְיִקְבַּל חוֹבִיָּה:

יח (א) וְיִדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (א) וְיִדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (א) וּמְלִיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי:

(ב) דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ב) דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ב) מְלַל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵיכוֹן:

רש"י

(לד) ויעש כאשר לוה וגו'. כשהגיע יום הכפורים עשה כסדר הזה ולהגיד שזכו של אהרן שלא היה לזשן לגדולתו אללל כמקיים גזירת המלך (ת"כ):
(ג) אשר ישחט שור או כשב - כז צמוקדשין הכתוב מדבר שגאמר להקריב קרבן: במחנה - (זכחים קו) חוץ לעזרה:
(ד) דם יחשב - כשופך דם האדם שמתחייב צנפשו: דם שפך - (תורת כהנים) לרבות את הזורק דמים צחוץ:
(ה) אשר הם זכחים - אשר הם רגילים לזבוח:
(ז) לשעירים - לשדים כמו (ישעיה יג) ושעירים ירקדו עם:

(כז) אשר הוצא את דמם - להיכל ולפני ולפנים:
(לז) וכפר הכהן אשר ימשח וגו' - (ת"כ) כפרה זו של זיה"כ אינה כשרה אללל צכ"ג לפי שנאמר כל הפרשה צאהרן הורכך לומר צכהן גדול הצא אחריו שיהא כמוהו: ואשר ימלא את ידו - (ת"כ) אין לי אללל המשוח צשמן המשחה מרובה צגדים מנין ת"ל ואשר ימלא את ידו וגו' והם כל הכהנים גדולים שעמדו מיאשיהו ואילך צצימיו נגנזה ללוחית של שמן המשחה: לפהן תחת אצו - (ת"כ) ללמד שאם צנו ממלא את מקומו הוא קודם ללל צדס:

חק לישראל – פרשת אחרי מות ליל שישי

נפש לשון נקבה:

(טו) אשר תאכל נבלה וטרפה – בנבלת עוף טהור דבר הכתוב שאין לה טומאה אלא בשעה שנבלעת בבית הבליעה ולמדך כאן שמטמאה באכילתה ואינה מטמאה במגע וטרפה האמורה כאן לא נכתבה אלא לדרוש וכן שנינו יכול תהא נבלת עוף טמא מטמאה בבית הבליעה ת"ל טרפה מי שיש במינו טרפה יאכל עוף טמא שאין במינו טרפה:

(טז) ונשא עונו – אם יאכל קדש או יכנס למקדש חייב על טומאה זו ככל שאר טומאות: ובשרו לא ירחץ ונשא עונו. על רחיאת גופו ענוש כרת ועל כבוס בגדים במלקות:

(יז) אני ה' אלהיכם – אני הוא שאמרתי בסיני (שמות כ) אנכי ה' אלהיך וקבלתם עליכם מלכותי מעתה קבלו גזרותי. ר' אומר גלוי וידוע לפניו שסופן לנתק בעריות בימי עזרא לפיכך בא עליהם בגזירה אני ה' אלהיכם דעו מי גוזר עליכם. דיון להפרע ונאמן לשלם שכר:

(ח) אשר יעלה עולה – לחייב על המקטיר איברים בחוץ (עי' ברא"ם) כשחט בחוץ שאם שחט אחד והעלה חזירו שניהם חייבין (תורת כהנים חולין כט):

(ט) ונכרת – זרעו נכרת וימיו נכרתין:

(י) כל דם – לפי שנאמר בנפש יכפר יכול לא יהא חייב אלא על דם המוקדשים ת"ל כל דם: ונחתי פני – (ת"כ) פנאי שלי פונה אני מכל עסקי ועוסק בו:

(יא) כי נפש הבשר – של כל צריה בדם היא תלויה ולפיכך נתתיו על המזבח לכפר על נפש האדם. תבוא נפש ותכפר על הנפש:

(יב) כל נפש מבם – להזהיר גדולים על הקטנים:

(יג) אשר יאוד – (ת"כ חולין פד) אין לי אלא איד. אווזין ותרגולין מנין ת"ל איד מ"מ א"כ למה נאמר אשר יאוד שלא יאכל בשר אלא בהזמנה זאת: אשר יאכל – פרט לטמאים:

(יד) דמו בנפשו הוא – דמו הוא לו במקום הנפש שהנפש תלויה בו: כי נפש כל בשר דמו הוא – הנפש היא הדם. דם ובשר לשון זכר.

לע"נ

זאב חיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.